

SALEZIJANSKI VESTNIK

GLASILO DON BOSKOVIH USTANOV.

LETNIK 23. ŠTEV. 1.

JANUAR — FEBRUAR 1927.

SV. FRANČIŠEK SALEŠKI.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO NA RAKOVNIKU V LJUBLJANI. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

POŠTNA JE PLAČANA V GOTOVINI. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
ŠTEV. ČEK. URADA: 12945.

Vsebina:

Novoletne misli. — Praznovanje srebrnega jubileja sal. zavoda na Rakovniku 1901 — 1926. — Don Bosco med nami. — Razvoj salezijanske misli na Slovenskem pred prihodom salezijancev na Rakovnik. — Spomini bivšega salezijanskega gojenca. — Naši dobrotniki in prijatelji Rakovniku ob 25. letnici. — Iz kronike sal. zavoda na Rakovniku. — Obisk vrhovnega predstojnika našim zavodom. — Milosti Marije Pomočnice.

SLIKE: Vlč. g. Filip Rinaldi, vrhovni predstojnik Sal. družbe. — Rakovnik pred 250 leti. — Rakovnik: Hodnik med šolskimi sobami. — Rakovnik: Velika spalnica: — Blagoslovitev temeljnega kamna cerkve l. 1904. — Vlč. g. Filip Rinaldi na Rakovniku.

Salezijanski Vestnik.

SALEZIJANSKI VESTNIK je glasilo salezijanskih sodelavcev in sodelavnic. Kdor ga dobiva, je znamenje, da je v knjigi sodelništva in je, če izpolnjuje dolžnosti, deležen vseh milosti in vseh odpustkov, ki jih je sv. stolica dovolila tej družbi. Prispevki za pokritje tiskovnih stroškov se hvaležno sprejemajo.

Salezijansko sodelništvo.

Namen salez. sodelništva je podpiranje salezijanske družbe. Vsak naj torej stori, kolikor mu dopuščajo sredstva.

Položnice.

Kakor vsako leto o novem letu, tako si usojamo tudi letos poslati vsakemu sodelavniku in sodelavnici položnico, s ponižno prošnjo, da je ne zavrže, ampak se je posluži sedaj ali pa kadar bodo dopuščale razmere. Za vsako pošiljatev, bodisi da je dar za svetišče ali za zavod ali za misijone ali za sv. maše ali za karkoli, izrekamo že zdaj najtoplejšo zahvalo in prosimo Boga, da stotero poplača.

Priporočamo:

MALA POT DUŠNE MLADOSTI. — V tej knjižici so zbrani nauki Male sv. Terezije, ki kažejo tisto malo pot, katero je hodila sv. Terezija, pot dušne mladosti. Knjižica se je vsem, ki so jo preskrbeli, toli dopadla, da so takoj naročili po več izvodov. Dobi se v Salezijanskem zavodu v Ljubljani (Rakovnik).

DON BOSCO. — Življenjepis častitljivega Janeza Bosca lahko prištevamo med najbolj zanimive življenjepise, ki jih pozna svet. Zanimivi dogodki, ki vedno spremljajo njegovo življenje, kažejo, kako čudovito ga je vodila božja roka. — Dobi se na Rakovniku v Ljubljani.

VZOR MLADINE. — Knjiga podaja življenje 15 letnega Don Boscovega gojenca, kateri si je s svojim svetim življenjem zaslužil, da ga bomo, kakor upamo, kmalu častili na oltarju. Knjižica je posebno priporočljiva za mladino.

Vam vsem,

cenjeni sodelavci in blage sodelavnice,

ki z nami vred delate, se trudite in se žrtvujete za čast božjo in
prospah salezijanske družbe na slovenski zemlji,

prav prisrčno želimo srečno in blagoslovljeno

NOVO LETO.

**Marija Pomočnica naj Vam ohrani v novem letu zdravje, veselje do
dela in stanovitnost v dobrem!**

Novoletne misli.

Staro leto se pogreza v večnost in novo nam hiti nasproti. Zahvalimo Boga za vse neštete milosti in dobrote, s katerimi nas je obsipal v tem letu, ki ugaša, posebno pa za veliko milost, da nam je dal dočakati srebrni jubilej salezijanske ustanove na Rakovniku. Ob nastopu novega leta pa se nam nehote vsiljuje misel: kakšno bo in kaj nam bo prineslo novega? Vse to je skrito v božji vsevednosti. Vendar je v veliki meri odvisno tudi od naše volje, od naše delavnosti in podjetnosti.

Velikega pomena je, da se salezijanske naprave med Slovenci utrdijo, razvijejo in razširijo. S salezijanskimi napravami se bo širil tudi don Boscov duh, ki tako čudovito odgovarja potrebam sedanjega časa; saj okrepitev don Boscovega duha pomeni okrepitev verskega duha, krščanskega življenja, pristnega *katoliškega* prepričanja. Pravega, iskrenega *katoliškega* prepričanja v zadnjem času tudi pri nas vedno bolj manjka; še celo pri dobrih ga hoče tuptam izpodrinuti neko megleno versko čuvstvovanje

brez globljega pomena, ki nosi na sebi vsa znamenja medlega surogata. Gorje našemu narodu, če mu obledi *katoliško* prepričanje! Polagoma se bo pogrezal in obnemogel.

Don Bosco je bil odločen katoličan in take je hotel tudi svoje sinove in vse svoje sodelavnice in sodelavnice. Nikdar ni sklepal kompromisov s zmoto, pa naj je imela še tako lepo, vablivo zunanost. Njegova pot je bila ravna, brez krivulj in ovinkov, vodila ga je tja, ker je vir pravovernosti: k rimskemu papežu. Od tam je zajemal vse svoje misli, svoje hotenja in stremljenja. Zato je don Bosco obnovitelj, reformator verskega življenja, kakor jih je bilo le malo pred njim.

Tudi pri nas naj don Boscov duh obnavlja, reformira in utrjuje. In v tem tiči globok pomen njegovih naprav med Slovenci.

Sodelavniki in sodelavnice! Vsi ste tega prevažnega dela od Boga izbrano orodje. Zavedajte se te prevažne resnice! Zato ne omagujte pri delu in žrtvah! Zato bodite

stanovitni in delavni! Zato naj raste v Vas gorečnost in vnema za vse to, kar pospešuje čast božjo in zveličanje duš!

Posebno Vam priporočamo: širite Sal. Vestnik, ki je Vaše glasilo in klicar, ki vzbuja zavest in zanimanje za vse, kar je blago in plemenito! Nabirajte nove naročnike, ampak le take, ki se bodo v resnici zanimali za naše delo, ki bodo pripravljeni tudi po svojih močeh sodelovati.

Tudi sami čitajte Vestnik prav marljivo! Slišimo, da je nekaj takih sotrudnic, ki Vestnik sicer dobivajo, toda ga niti ne pogledajo. Kolika škoda! Čitajte Vestnik od konca do kraja, nato ga dajte še drugim, da ga berejo. Koliko dobrega se lahko stori dušam na ta način!

Darujte kaj za Vestnik! Pošilja se sicer brezplačno, toda nujno prosimo prostovoljnih prispevkov. Papir in tisk nas mnogo staneta. Za kritje stroškov bi bilo potrebno, da bi naši blagi čitatelji žrtvovali v ta namen vsaj vsak 10 Din na leto. Kdo bi ne mogel utrpeti te vsote? Pošlje se lahko ob priliki, kadar dobite v roko položnico, v pismu, osebno i. t. d.

Časi so težki. Potrebujemo Marijine pomoči in njenega varstva. Delajmo za procvit njenih naprav in njenega češčenja, pa bomo deležni njenega blagoslova. Marija je mogočna in ima na razpolago vse zaklade božjega usmiljenja, zato nas bo bogato obdarovala, če se bomo iskazali velikodušne in požrtvovalne.

1901 Praznovanje srebrnega jubileja sal. zavoda na Rakovniku. 1926

Slovesno, kolikor so nam skromne naše razmere dopuščale, smo praznovali v nedeljo dne 21. novembra petindvajsetletnico obstoja salezijanskega zavoda na Rakovniku. Močno je povzdignila našo slovesnost navzočnost vrhovnega predstojnika vlč. g. Filipa Rinaldija, ki je prišel iz Turina, da se z nami vred veseli važnega dogodka in ob enem obišče tudi druge sal. zavode v Jugoslaviji. G. Rinaldija sta spremljala tajnik vrhovnega kapitlja in g. Stuchly, dolgoletni prefekt na Rakovniku, ki je sedaj zaposlen z vzgoyo češkega sal. naraščaja v nekem zavodu blizu Turina.

Sobota, dne 20. nov. Zavod je bil ves v zastavah, pred cerkvijo sta stala dva mogočna mlaja in naznanjala pričetek slovesnosti. Točno ob petih popoldne se je pripeljal vlč. g. Rinaldi s svojim spremstvom. Veselo in radostno smo ga pozdravili pred cerkvijo, godba mu je zavisirala veselo koračnico v pozdrav. Na hodniku notranjega dvorišča smo mu priredili slovesen sprejem. G. ravnatelj zavoda ga je pozdravil s toplimi besedami, spominjajoč se onega slovesnega dne, ko so salezijanci pred 15 leti za prvo desetletnico na isti način sprejemali vlč. g.

Allbero, tedanjega vrhovnega predstojnika, njegovega prednika

Vrhovni predstojnik je odgovoril z ono očetovsko ljubeznivostjo, ki mu je lastna, ter izrazil preveliko veselje, da je mogel priti v Jugoslavijo ob tako slovesni priložnosti, ko Slovenci slavijo 25. letnico dela, ki se mora pripisovati Mariji Pomočnici.

Ob šestih je bila v gledališki dvorani slovesna akademija na čast novodošlemu g. predstojniku. Akademije so se udeležili le domači in bivši gojenci. Ta slavnost, pri kateri so sodelovali kleriki, gojenci in bivši gojenci, je jako lepo uspela. Navzoči so bili tudi ravnatelji vseh naših zavodov, ki so predstojnika pozdravili vsak v imenu lastnega zavoda. Zajemljiv je bil kratek dramatični prizor na koncu akademije, v katerem se je bivši gojenec Tine Vodišek izkazal prav posebno mojstra na gledališkem odru.

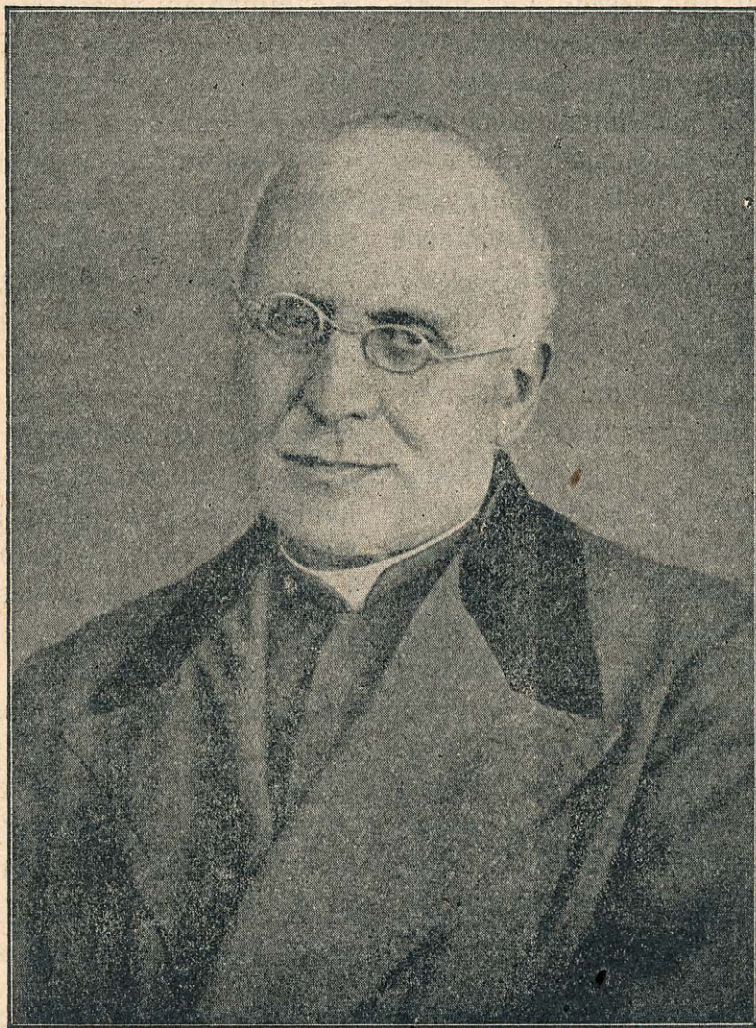
Nedelja dne 21. nov. Sv. mašo za gojence s skupnim obhajilom je daroval vlč. g. msgr. Al. Merhar. Ob pol desetih pa je bilo slovesno opravilo. Pred mašo je govoril vlč. g. Kastelic, ki je bil 5 let ravnatelj na Rakovniku. V ja-

ko lepo zasnovanem govoru se je spominjal premnogih dobrot, ki jih je Bog podelil salezijskemu zavodu na Rakovniku skozi dolgo dobo 25 let. Ko so prišli salezijanci v Ljubljano, niso našli drugega kot majhen gradič, ki je bil sicer mičen po svoji zunanosti, toda nikakor ni zadostoval za kako obsežnejše delo. V začetku so imeli salezijanci le majhno kapelico, polagoma pa se je zavod razširil, nastalo

pripravami žrtvovali brez pridržka.

Slavnostnega obeda se je udeležilo lepo število prijateljev in dobrotnikov sal. naprav. Naš vrhovni predstojnik se je vsem zahvalil s toplimi besedami.

Popoldne ob štirih je bil slovesen blagoslov. Podelili so ga presvetli knezoškof, ki so se v ta namen pripeljali na Rakovnik ob četrta štiri, ter s tem pokazali svojo očetovsko na-

Vlač. g. Filip Rinaldi vrhovni predstojnik sal. družbe.

je lepo poslopje, sezidala se je krasna cerkev, kamor prihajajo romarji iz vseh delov Slovenije. Velike so bile težave in ovire, marsikdaj se je zdelo, da bo salezijancem upadel pogum, toda Marija je vselej pomagala iz zadrege in delo je napredovalo in se utrjevalo.

Slovesno sv. mašo je daroval sam vlač. g. vrhovni predstojnik. Cerkveno petje je oskrbel vrli pevski zbor naših gg. klerikov, ki so res krasno izvršili svojo nalogo. Sploh gre našim klerikom modroslovcem v veliki meri zasluga, da so te naše slovesnosti tako lepo uspele, ker so se v neumornem in požrtvovalnem delu s

klonjenost skromnim don Boscovim sinovom.

Po blagoslovu pa se je vršila proslava petindvajsetletnice, slavnostna akademija v naši glediški dvorani. Kako smo obžalovali, da je naša dvorana tako majhna! Mnogo naših blagih sotrudnic ni moglo dobiti vstopnic, ker je bila dvorana kaj kmalu napolnjena do zadnjega kotička. Spored slavnostne prireditve je bil jako lepo sestavljen, tako, da je nudil vsem navzočim mnogo prijetnega užitka. Po tem, ko je ravnatelj zavoda vlač. g. dr. Volčič pozdravil vse navzoče, so se presvetli knezoškof v prav lepem govoru spominjali salezijskih naprav v njihovo

vi škofiji v preljubeznivih besedah, ki so nam šle globoko v srce. Posebno so povdarjali salezijanski način vzgajanja mladine, katerega podlaga je ljubezen, zlasti pa pogostno prejetje sv. zakramentov. Spominjali so se tudi naših delavnic, ki vzgajajo delavsko mladino k smotrnemu delu in krepostnemu življenju.

Sledilo je petje, godba ki je to pot kar iznenadila s svojim sigurnim nastopom, ter razni govori, katerih najvažnejši je bil govor, ki ga je govoril s toplo, tehtno besedo vlč. msgr. Al. Merhar, voditelj našega sotrudništva. Ta govor prinašamo v celoti na drugem mestu. Zelo je tudi ugajal govor poln humorja in dovtipa, ki ga je govoril bivši gojenec Murmayer. Tudi ta govor prinašamo v nekoliko skrajšani obliki na drugem mestu. Poleg naših domačih pevcev, je nastopil tudi cerkveni pevski zbor, ki je prav častno rešil svojo nalogo, ter zaslužil celo pohvalo vrhovnega predstojnika. Tudi zborček naših oratorijancev je nastopil z mično pesmico, in tudi ta zbor je žel zaslužen priznanje.

Slavnostno prireditev je zaključil mičen prizor s petjem iz operate „Don Bosco otrok“, ki jo je uglasbil salezijanec Garlaski. Prav vsi pevci kakor zbor, tako tudi solisti, so pohvalno izvršili svojo nalogo, za kar jim naj bo na tem mestu izrečeno zaslužen priznanje.

Na koncu je po tolmaču govoril vlč. g. predstojnik Filip Rinaldi. V preprostih besedah je slavil Marijo Pomočnico, ki je pomagala don Boscu, da je sezidal zavode in zgradil cerkve in ki je tudi slovenskim salezijancem pomagala,

da so mogli v teku 25. let svojega obstoja v Sloveniji storiti marsikaj dobrega. Spominjal se je dobrotnikov, ki so podpirali salezijanske naprave v Sloveniji ter zatrjeval, da ljubi in spoštuje Ljubljano, ki je tako naklonjena don Boscovim sinovom. Zaključil je z besedami: Živela Ljubljana, živela Jugoslavija!

Precej dolgo je trajala akademija, čez dve uri, a ni bila dolgočasna. V srcu vseh je pustila najlepše vtise. Sam presvitli knezoškof so z zanimanjem sledili vsem njenim točkam.

Ponedeljek dne 22. nov. Zjutraj ob 7. uri je vlč. g. Rinaldi daroval slovesno sv. mašo za dušnico za rajnega opata Smrekarja in za vse druge umrle naše dobrotnike v teku teh 25 let. Goreče smo prosili Boga, naj vsem našim rajnkim dobrotnikom obilno povrne, kar so nam dobrega storili.

Torek, dne 23. nov. Ta dan je bila prava obletnica prihoda salezijancev na Rakovnik. Ostali smo sicer sami, ker je vlč. g. Rinaldi že dopoldne odpotoval v druge naše zavode, toda znamenitega dogodka smo se vseeno hvaležno in slovesno spominjali. Zjutraj je bila sv. maša pred Najsv. izpostavljenim, zvečer pa govor v cerkvi in slovesen blagoslov z zahvalno pesmijo.

Tako smo zaključili lepe slovesnosti. Naša nebeška Mati Marija Pomočnica, naj nas podpira še nadalje, da bi se salezijansko delo v Jugoslaviji vedno lepše razvijalo ter doseglo ob petdesetletnici oni razvoj, ki odgovarja velikemu poslanstvu, ki mu ga je namenila božja previdnost.

Don Bosco med nami.

(Govoril vlč. msgr. Al. Merhar na slavnostni akademiji dne 21. nov.)

Don Bosco že davno ni več tujec nam Slovencem. Odmev njegovega čudovitega in blagoslovljenega dela je že v njegovih živih dneh preko alp in morja segel tudi k nam. Številni so bili darovi, ki so jih beneški, goriški in drugi Slovenci pošiljali v Turin za don Boscovo ustanovo. Od kar so pa njegova Salezijanska poročila širila med nami veliko vest o božjem delu salezijancev in hčera Marije Pom. se je don Boscova skrivnostna privlačna moč in

osebnost uveljavljala tudi pri nas. Najboljši dokaz za to je otvoritev salezijanskega zavoda na Rakovniku. Ena okolnost je v tistem času posebno pripravila salezijancem pot med naše ljudstvo. Tri leta pred njimi je prišel v Ljubljano kot škof dr. Anton B. Jeglič. Prinesel je ogenj ljubezni do Marije in je z njim vnel srca svojega ljudstva.

Sad don Boscovega drevesa je dozoreval pod varstvom Pomočnice kristjanov. Pet let

kasneje se je otvoril zavod na Radni za vzgojo obojba; pet let pozneje se je otvoril zavod v Veržeju, kot važno središče kulturnega dela za vse Mursko polje; in spet dobrih pet let pozneje so salezijenci, sprejeli vodstvo Mladinskega doma na Kodeljevem in naposled tudi vodstvo nadškočjskega konvikta v Zagrebu in Martinišča v Murski Soboti. Iz vseh teh zavodov se širi duh požrtvovalne ljubezni za ogroženo mladino, katero delo je dediščina božjega moža don Bosca. Kako bi pripravili don Boscu pot v kraje, kjer njegovo delo še ni znano? Najboljše sredstvo je razgrinjati pred ljudmi don Boscovo življenje, pokazati, kaj je Bog in Marija Pomočnica kristjanov izvršila po tem ubogem človeškem orodju. Don Bosco je bil orodje v Marijini roki, do svojega konca poslušno orodje; kljub velikansko naraslemu obsegu in slovesu njegovega dela je mož ostal in hotel ostati »ubogi don Bosco«.

Pač so nam salezijanci ustanovili že malo don Boscovo literaturo, ali knjiga, ki bi nam predstavljala vse njegovo življensko delo od vseh strani, ta knjiga nam Slovencem manjka še danes. Pri tem bi nam mogel dobro služiti za vzor don Boscov življenjepis, kakor ga je opisal don Boscov osebni prijatelj Filippo Cripolti.

Kaj mislite, kakšna bo žetev don Boscovega dela v katoliški cerkvi in posebej med Slovenci čez novih 25 let? Ako pomislite, da je sv. cerkev pričela s procesom don Boscove beatifikacije, da se ista slava obeta njegovemu odličnemu učencu Dominiku Saviu in iz njegove šole prihajajočemu duhovniku Andreju

Beltramiju in naposled don Boscovi zvesti pomočnici Materi Mariji Mazzarelli; in da je isto slavo že dosegel njegov duh. voditelj bl. Jožef Cafasso, potem vemo, da bo žetev don Boscovega duha in dela v prihodnosti izredno velika.

Ali eno, žal! še vedno ne stoji dovolj jasno pred našimi očmi: namreč nadnaravna stran don Boscovega življenja in delovanja v vsej polnosti, vsej podrobnosti. Ali naj naštevam slučaje hromih, ki so ozdraveli; slepih, ki so spregledali; bolnih, ki so vzeli svojo posteljo in so šli; ali naj omenim dogodek peterih kruhov ki so bile po njih nasičene množice? To bi s strmenjem gledal naš čas, ki je tako šibek v svoji veri. To bi se čudil naš rod, da moč Odrešenikova še danes v cerkvi izvršuje čudeže kakor nekdanj in še večje kakor takrat, ko je sam v človeški podobi in božji osebi hodil po zemlji. To bi se zavzeli, ko bi spoznali, da je Marija še danes ista izredna Pomočnica in zares mogočna Devica kakor pri prvem čudežu v Kani. K temu spoznanju naj nas privede delo salezijancev, don Boscovih sinov, ki jim v imenu vsega sotrudništva čestitamo s čustvom iskrene hvaležnosti. Dal Bog, da bi po vašem zgledu in delu vsi Slovenci v sedanjih stiski in sili obrnili svoje oči tja, odkoder edino nam more priti pomoč. Tako smo čutili takrat, ko so se ob kipu Marijinem dvigale na 60 tisočglavo množico roke blagoslavlajočega starčka, kardinala Cagliera, ki nam je ob odhodu z velikim zaupanjem zagotavljal: Marija Pomočnica kristjanov bo blagoslov Ljubljane in Slovenije. Naj bi bil tega Marijinega blagoslova deležen vsak izmed nas.

Razvoj salezijanske misli na Slovenskem pred prihodom salezijancev na Rakovnik.

(Pri slavnostni akademiji govoril vič. g. Meze.)

Skromni so bili začetki don Boscovih naprav v Turinu. Dne 8. decembra l. 1841. je don Bosco položil temelj svojemu delovanju, ko je v zakristiji cerkvice sv. Frančiška Asiškega začel poučevati v krščanski nauku svojega prvega gojenca Garellija. Gorčično zrnó je bilo vrženo v zemljo. Kmalu je začelo poga-

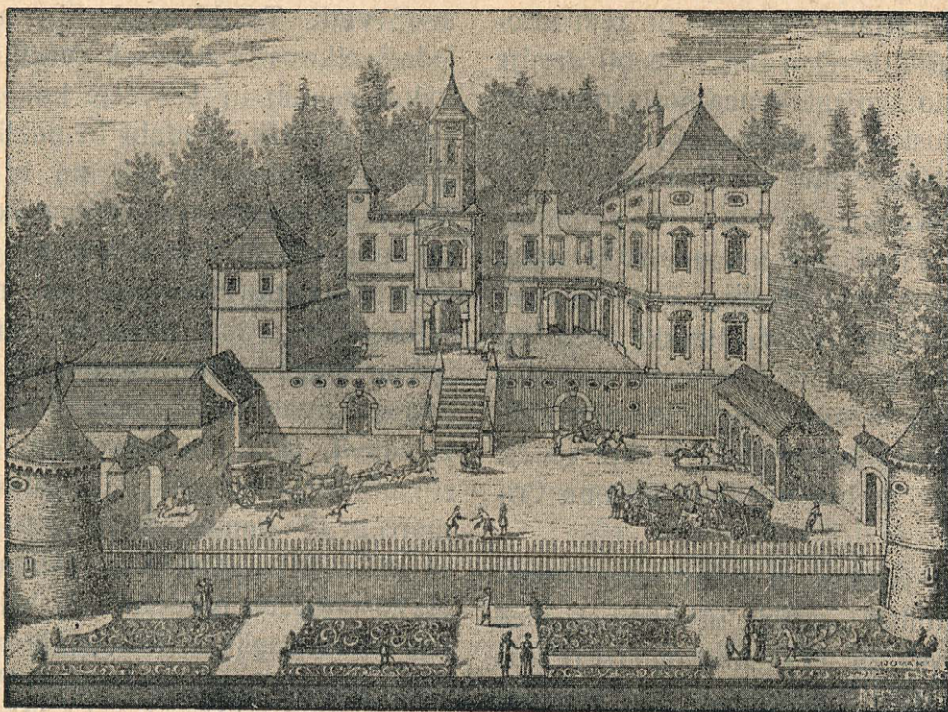
njati, rasti in se razvijati v mogočno drevo. Po dveh desetletjih so bile salezijanske naprave znane malone po vsem svetu in don Boscovo ime se je povsod s spoštljivostjo izgovarjaló. Saj je šel o njem glas, da dela čudeže, da bere v človeška srca, da z gotovostjo napoveduje prihodnje reči, da se je pojavil v njem nov

Filip Neri, ki ima čudovit vpliv na srca mladine.

Tudi med Slovence je glas o don Boscu, o njegovi svotosti in imenitnosti njegovih naprav prišel dokaj zgodaj. Kdo se je prvi med Slovenci začel zanimati za don Bosca? Bil je to pobožen, delaven, goreč duhovnik, pozneje kanonik Luka Jeran. Starejši Ljubljčanje se ga še dobro spominjajo. Bil je mož bolj majhne postave, okroglega obraza, glavo je nosil nekoliko naprej nagnjeno. Kot deček, učenec ljudske šole, sem bil enkrat pri njem v sobi. Še sedaj mi je ostala v blagem spominu njegova prija-

rej, če se je ta goreči duhovnik silno vnel za don Bosca in njegove naprave. Kako velik občudovalec don Boscov je bil Luka Jeran, pričajo besede, ki jih je zapisal v „Zg. Danici“ l. 1886. kjer primerja don Bosca s slavnoznanim Kolpingom in ga stavi visoko nad njega. (Zg. D. 1886. str. 526.) Naslednje leto trdi v istem listu (Zg. D. 1887. str. 289), da je don Bosco za sv. Ignacijem in sv. Frančiškom Saleškim največji vzgojitelj vseh časov.

Posebno pa se je Luka Jeran zanimal za don Boscove spise, zlasti za tiste, ki so bili namenjeni mladini. L. 1868. je v svojem listu

RAKOVNIK PRED 250 LETI.

znost, ljubeznivost in ljudomilost, s katero me je sprejel. Pokojni Luka Jeran je bil znan kot velik mladinoljub, s posebno velikodušnostjo je podpiral ubožne dijake in neštetim je pripomogel, da so dovršili svoje študije. Bil je priznan nabožni pisatelj. Kot dolgoletni urednik »Zgodnje Danice« je z velikim uspehom deloval za razširjenje krščanskega življenja med Slovenci. Posebno pa je bil vnet za misijonsko delovanje. Dvakrat je bil v Afriki kot misijonar med črnici in obakrat se je moral radi boleznimi vrniti v domovino, kjer je nadaljeval svoje neumorno delo z besedo in peresom, pred vsem pa z dejanjem. Sploh lahko rečemo o Luki Jeranu, da je bil nekak mali don Bosco med Slovenci, tako sta si bila ta dva moža sorodna po duhu in po delovanju za zveličanje duš. Ni čuda to-

objavil prevod življenjepisa Magoneja Mihaela gojenca salezijanskega Oratorija v Turinu, ki je sveto umrl l. 1862. V uvodu k temu prevodu piše Luka Jeran tudi sledeče: „Častiti duhovnik g. Janez Bosco ima v mestu Turinu prav blaženo ustanovo, ki se imenuje salezijanišče . . . Že marsikateri mladenič je v tej napravi umrl v sluhu svetosti, zakaj njen vodja sam, kakor se govori, je v resnici svet mož.“ Nato napove prevod življenjepisa Magoneja Mihaela, ki je izšel izpod don Boscovega peresa in pristavi v opombi pod črto: „Ta silo mična in poučna dogodba bodi priporočena posebno učenikom, ki žele mladino prijazno vedriti in ob enem buditi k čednemu obnašanju in poštenemu življenju; posebno primerna je za nedeljske šole, da se je vsaki pot nekoliko bere.“

Torej že l. 1868. t. j. 20 let, preden je don Bosco zapustil to solzno dolino, so Slovenci brali o njem, o njegovih napravah in o uspehih njegove vzgoje; in to po zaslugi njegovega vnetega občudovalca Luka Jerana.

L. 1870. je isti Luka Jeran objavil v Zg. Danici prevod življenjepisa Savio Dominika, ki je istotako izšel izpod don Boscovega peresa. Ta življenjepis je kmalu nato izšel v posebni knjigi v več malih zvezkih. Vse to je imelo namen seznaniti Slovence z don Boscovimi napravami, posebno pa z njegovo vzgojno metodo.

Po teh prvih nastopih je Zg. Danica nekaj časa molčala o salezijancih. L. 1881. pa je šel Luka Jeran osebno v Turin in tam obiskal don Bosca in se na lastne oči prepričal, kako velike reči je božja previdnost izvršila po tem čudovitem možu. Vrnil se je domov ves navdušen in odločen, da bo še nadalje širil glas o salezijanskih napravah v svojem listu. Od tedaj je ta list večkrat poročal o don Boscu, o salezijanskih sotrudnikih, o pobožnosti do Marije Pomočnice in o salezijanskih misijonih, ki so se baš v osemdesetih letih začeli prav lepo razvijati. Posebno mnogo najdemo o sazejijancih v letnikih od 1886. naprej.

L. 1888. je bilo leto don Boscove smrti. Tedaj je izšel v Zg. Danici njegov življenjepis v 27 člankih, ki se odlikujejo po živahnosti in topli ljubezni do velikega apostola mladine. Ta življenjepis je gotovo mnogo pripomogel, da je don Boscovo ime postalo med Slovenci obče znano, posebno med duhovniki, katerim je bil list Zg. Danica v prvi vrsti namenjen.

L. 1889. je Zg. Danica začela objavljati milosti Marije Pomočnice. Proti koncu tega letnika imamo kar pet člankov, ki govore o tem predmetu. V letnikih 1890 — 92 se govori mnogo o don Boscovih spisih za preprosto ljudstvo, ki so izšle pod imenom „Lecture catholique“ (Katoliška berila). Nekaj teh spisov je bilo celo prevedenih na slovenski jezik.

V zanimanju za salezijanske naprave se je Luki Jeranu pridružil še drug mož, ki mu je previdnost božja poverila prevažno nalogo, da pripravi tla salezijanskim napravam tudi na slovenski zemlji. Ta mož je bil katehet v Ljubljani in poznejši opat Janez Smrekar. Ta za vzgojo mladine silno goreč gospod je skupno z Jeranom in s kanonikom Zamejcem, ki je tudi bil ves vnet za don Bosca in salezijansko družbo, spoznal, kako koristne in blagosodne

bi bile salezijanske naprave tudi na slovenski zemlji. Sklenili so delati z vsemi močmi, da se ta namera uresniči. V zvezi s to namero je Janez Smrekar osnoval l. 1893. „Društvo za zgradbo zavetišča v Ljubljani,“ ki naj bi nabiralo sredstva, s katerimi naj bi se pripravil dom bodoči salezijanski naselbini v Ljubljani. To društvo je vlada potrdila dne 18. nov. 1893. Kakó splošno je bilo zanimanje za to društvo, nam kažejo imena odbornikov in ustanovnikov, ki so nam ohranjena v lepi „Spomenici“ tiskani l. 1901. ob prihodu salezijancev v Ljubljano. Predsednik je bil Josip Merk, dvorni svetnik, podpredsedniki: Ivan Plantan, notar, Janez Flis gen. vikar, dr. Ivan Janežič, profesor bogoslovja; tajnik in društveni osnoveatelj Janez Smrekar, II. tajnik Jos. Hubad gimn. ravnatelj, blagajniki: Ferdinand Bradaška, mestni blagajnik, Franc Bahovec, mestni učitelj, Franc Gaberšek, vodja I. mestne deške ljud. šole, in dr. Jos. Šorn, gimn. profesor. Odborniki: Alfred Ledenic, trgovec, Ivan Murnik, ces. svetnik, Ivan Perdan, predsednik trgoveške zbornice, Josip Rihar, okrajni glavar, Oskar baron Sommaruga, Ivan Šubic, ravnatelj obrtne šole, Andrej Zamejic, stolni dekan, Fr. Hubad, dež. šolski nadzornik. Fr. Levec, ravnatelj učiteljskega, Oton pl. Detela, deželni glavar, Avgust Drelse, tovarnar, dr. Fr. Tominšek, advokat, Viljem Treo, arhitekt. Tudi med člani ustanovitelji beremo imena znamenitih mož vseh stanov, kakor so: kardinal dr. Jakob Missa, stolni prošt dr. Leonard Klofutar, deželni odbor kranjski, mestna občina Ljubljana, Albert Samassa, tovarnar, Ferd. Stare, sodni svetnik, dr. Ivan Tavčar, advokat. i. t. d. i. t. d.

Da bi pa sal. družba razpolagala sčasoma s slovenskimi močmi, je Janez Smrekar pridno pošiljal slovenske mladeniče v Turin, kjer naj bi se izšolali in postali salezijanci zmožni delovati med slovensko mladino. Prve tri je poslal tja l. 1894. in nato še druge in druge.

Med tem ko so se v Turinu slovenski fantje pripravljali za salezijanski poklic, je g. Smrekar v domovini z veliko vnemo širil vsepovsod salezijansko misel. Organiziral je salezijansko sotrudništvo, katerega glasilo je bila še vedno Jeranova Zg. Danica. L. 1894 je g. Smrekar objavil v tem listu devet člankov, kjer obširno popisuje vtise, ki jih je odnesel pri svojih obiskih v Turinu, kamor je parkrat osebno vodil slovenske fante. Te članke je dve leti

pozneje izdal v posebni knjižici z naslovom „Naši salezijanci.“

Tudi v naslednjih letih je Zg. Danica marljivo pisala o salezijancih. L. 1895. so izšli članki o don Boscovem vzgojnem sistemu, o zgodovini sal. sotrudištva, in o odpustkih, ki jih sv. cerkev podeljuje tej važni instituciji. Posebno važno za razvoj sal. misli med Slovenci je bilo l. 1896. V tem letu je Zg. Danica objavila dolgo vrsto člankov o don Boscovih napravah. Posebno znamenito pa je to, da je bilo tedaj salezijansko sotrudištvo že toliko organizirano, da so dne 20. januarja na god sv. Frančiška Sal. priredili lepo uspelo „salezijansko slovesnost.“ O tej slovesnosti je Zg. Danica pisala takole: „Hvala Bogu, salezijanske slovesnosti preteklo sredo, na god sv. Frančiška Sal. so se tako lepo in častitljivo izvršile, kakor se je le moglo želeti. Milostni gospod prelat dr. Andrej Čebašek so v šent Jakobski cerkvi med častitljivo asistenco imeli slovesno sv. mašo. Govorniki v „Tonhalli“ so svojo nalogo mojstrsko izvršili . . . Povemo naj še, da je bilo zjutraj pri sv. maši mnogo ljudstva in tudi precej gg. duhovnikov z dežele. Pri zborovanju dopoldne ob 10h je bilo navzočih kakih 50 ali več oseb. Popoldne ob treh pa je bila dvorana skoro napolnjena. Predsedovali so mil. g. stolni prošt. dr. Leonard Klofutar.“ Naslednje številke prinašajo obširnejše poročilo o tej slovesnosti ter govore prelata Čebaška, dr. Janežiča in g. Smrekarja v cerkvi in pri zborovanju.

Višek vseh želja onih, ki so se zanimali za salezijanske naprave je bila, da bi se salezijanci čimprej naselili na slovenski zemlji. Predstojniki v Turinu so obljubili ugoditi tej želji, kakor hitro bo dovolj osebja na razpolago in se bo našla primerna hiša v ta namen. G. Smrekar se je trudil na vso moč, da bi kje kaj dobil. L. 1897 so bile kar tri take hiše na vidiku, kakor je razvidno iz nekega pisma objavljenega v Zg. Danici v tem letu. Toda do definitivne odločitve tedaj še ni prišlo. Pozneje je društvo

kupovalo v ta namen Ljubljanski grad, ki je bil naprodaj. Eden izmed članov tedanjega vrhovnega kapitlja — Fr. Cerruti — je prišel celo ogledat si to ponosno stavbo, toda tudi ta načrt je padel v vodo. G. Cerruti se ni mogel navdušiti za Ljubljanski grad, ker bi bil dovoz prestrm in radi pomanjkanja vode. Naposled je društvo kupilo Rakovnik, kamor so salezijanci prišli dne 23. novembra 1901. ob pol štirih popoldne. G. Smrekar je o tem veselem dogodku poročal salezijanskemu sotrudištvu s posebno okrožnico datirano z dnem 29. januarja 1902.

Razširjanje salezijanske misli so tedaj polagoma prevzeli salezijanci sami. Dva tedna po prihodu so priredili v starem katoliškem domu prvo salezijansko konferenco, pri kateri je govoril g. Smrekar, a sta bila navzoča tudi dva salezijanca. Nekaj tednov pozneje so dali natisniti v propagandne namene majhno knjižico „Don Bosco in salezijanske naprave.“

Posebno pa se je širjenje salezijanske misli poživilo, ko sta nekaj mesecev pozneje prišla v Ljubljano dva slovenska sal. duhovnika, g. Al. Kovačič in g. dr. Jos. Valjavec. Prvi je sijajno organiziral salezijansko sotrudištvo in širil z besedo in s svojim vplivom zanimanje za salezijanske naprave, drugi pa je s tiskom delal in se trudil za isti namen. L. 1904. je začel izdajati list „Don Bosco“, ki se je kaj kmalu splošno priljubil in se zelo razširil. Temu listu in pa njegovim naslednikom „Salezijanskim poročilom“ in sedanjemu „Sal. Vestniku“ gre velika zasluga za širjenje salezijanske misli po slovenski zemlji.

V kratkih potezah sem označil pot, ki jo je prehodila salezijanska misel od prvega pojava med Slovenci do danes. Očividno jo je spremljal in podpiral božji blagoslov in varstvo Marije Pomočnice. Naj jo spremlja in podpira tudi v bodoče v čast božjo in blagor slovenskega ljudstva.

PODPIRAJTE NAŠE MISIJONE!

1. *Molite vsak dan za naše misijonarje! Posebno poudarjajte besede očenaša: Pridi k nam Tvoje kraljestvo!*
2. *Razširjajte zanimanje za misijone! Čitajte poročila misijonarjev in govorite o misijonih med znanci in prijatelji!*
3. *Darujte za misijone!*

NB. Naš sobrat M. Berlec, misijonar v Assamu nam piše, da bi nujno potreboval nekaj perila (posebno srajc) predpasnikov za delavnico in kako ne pretežko zimsko suknjo. Blagim srcem ga toplo priporočamo. Eventuelni prispevki naj se pošljejo na Uredništvo Sal. Vestnika na Rakovniku.

Spomini bivšega salezijanskega gojenca.

(Pri slavnostni akademiji govoril g. Murmayer.)

Pred vsem moram opravičiti odsotnost g. dr. Ježa, ki se radi poklicnih zadržkov ne more udeležiti našega slavlja. Predavati bi moral g. dr. Jež o svojih spominih izza časov, ko je bival kot notranji gojenec v salezijanskem zavodu na Rakovniku. Mesto njega Vam bom pripovedoval jaz o svojih spominih, dasi nisem bil notranji gojenec, ampak samo oratorijanec.

Poseči moram nazaj za 15 let ter omeniti pri tem tudi svojega mlajšega, a zelo živahnega brata. Bilo mu je tedaj 10 let, a vendar je bil navihanec najmanj za 15 let. Mati se je zato odločila, da ga izroči salezijancem na Rakovnik v varstvo in vzgojo.

Naravno je, da me je gnala radovednost, kako se počuti moj tako živahni in temperametni brat v salezijanski oskrbi. Predstavljal sem si namreč v svoji otroški domišljiji, da morajo biti salezijanci zelo strogi gospodje, ki drže vsakega posameznega gojenca v majhni celici kot v ptičnici, kjer ubogi gojenec samuje, žaluje, ter poseda kot ptič ki so mu odstrigli peroti. V resnici sem pomiloval svojega brata.

Toda glej: moj bratec je bil povsem srečen in zadovoljen; niti sledu nisem našel na njem o kaki žalosti, potrnosti, nezadovoljnosti. Bil je v zavodu popolnoma zadovoljen.

Kako sem bil presenečen, ko sem na Rakovniku zvedel, da obstoja tudi oratorij, t. j. zbirališče zunanjih fantov, ki prihajajo na Rakovnik ob nedeljah in praznikih. Salezijanci sami me povabijo, naj pridem prihodnjo nedeljo k skupnemu popoldanskemu igranju. Uvidel sem, da na Rakovniku ni tako hudo, kakor sem si predočeval in zato sem sklenil odzvati se vabilu.

Z urnimi koraki sem jo prihodnjo nedeljo popoldne ubiral proti Rakovniku. Zagledal sem zavod in ob enem že tudi zaslišal vrišč in vpitje igrajočih se zunanjih gojencev. Brž sem bil med njimi. Nisem se jim morda predstavljal, o ne; ko zagledam krogotek, sem si kar brez vsakega obotavljanja priboril mesto tako, da sem izpodrinil drugega dečka in se prav vztrajno vrtil čisto do konca. Zabavali smo se tudi drugače. Imeli smo žogo, reševali smo zastavo, igrali smo se roparje in žandarje, ob deževju pa domino in druge igre, ki se igrajo sede ali stoje. Vsi smo bili zelo navezani na salezijance in vsakdo se je hotel igrati v bližini onega gospoda, ki mu je bil najbolj pri srcu. Z žarečimi ter veselimi obrazi smo jeli pripo-

vedovati svoje uspehe pri igri. Vsi smo hoteli naenkrat pripovedovati, ker je vsakdo mislil, da mora gospod samo njega poslušati. Ubogi gospod ob tem vrišču mladih kričačev! Ta ga je vlekel za talar, oni za rokav, vsakdo je skušal na kak način vzbujati njegovo pozornost nase. Treba je bilo imeti z nami pač dovolj potrpljenja in dobre volje.

Isto potrpljenje in isto dobro voljo so morali imeti gospodje tudi z notranjimi gojenci, to vem iz zgodovine svojega brata. Nekega dne je bila za kosilo poleg drugega tudi repa, ki je pa moj brat kar nič ni cenil. Branil se je je na vse pretege. Za kazen za njegovo upornost so predstojniki določili, da ne dobi za južino kave. Fantu pa ta kazen ni bila nič kaj všeč. Hotel se je maščevati zanjo nad gospodom ravnateljem, ki je kazen določil. Toda kako izvesti svoje maščevalne naklepe? Premišljeval je nekaj časa. Slednjič jo iztakne brihtna glavica. Zapazil je, da je šel ravnatelj v svojo pisarno ter ostavil v vratih ključ. Kaj stori tedaj? Obrne ključ, zaklene hitro vrata, ključ spravi v žep in ga skrije. Mislil je: če naj bom jaz brez kave, naj bo pa še gospod ravnatelj. Ko je bilo čas južine, gospoda ravnatelja ni bilo nikjer. Povprašujejo po njem, a nihče ni vedel povedati, kje bi bil. Da je v pisarni, tega ni nihče mislil, ker ni bilo ključa v vratih, kakor je bil običajno. G. ravnatelj ni niti od daleč slutil, da je pod ključem; ko pa je hotel iz sobe, so bila vrata zakljenjena. Klical je in klical, toda ker je hodnik dolg in ker nihče ni slutil, da bi mogel biti ravnatelj zaprt v svoji sobi, so bili vsi njegovi klici brezuspešni. Šele pozno zvečer, ob 7. uri so iztaknili ravnatelja in ga rešili začasne ječe tako, da so odprli vrata z duplikatom, ki je bil pri g. ekonomu. Pravi ključ so našli šele prihodnjega dne.

Kako veselo je bilo naše žyljenje v oratoriju! Poleg krščanskega nauka in drugih poučnih prireditev smo imeli na razpolago vsakovrstne zabave. Najbolj nas je veselilo gledališče. Ko je bila napovedana kaka igra, to je bilo prerivanja in tekanja po hodnikih kot bi bilo vse naše! Vsakdo je hotel imeti vstopnico še za svojce in siromak je bil tisti gospod, ki jih je delil. Oblegali smo ga od vseh strani in kričali: Še meni vstopnico, še meni! Ko so se odprla vrata dvorane, tudi ni šlo tako gladko. Vsak je hotel imeti záse boljše mesto. Mnogo so se morali truditi gospodje, da so napravili red med mami. Da smo se boljše za-

bavali, nam je često svirala godba, včasih pa gramofon. Doletele so nas večkrat tudi druge dobrote: gospodje so nam med dejanji delili bombone in druge sladkarije. Nič čudnega tedaj, če so si blagi salezijanci znali otroško dušo navezati nase.

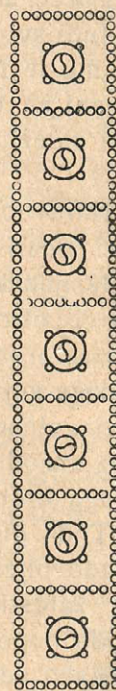
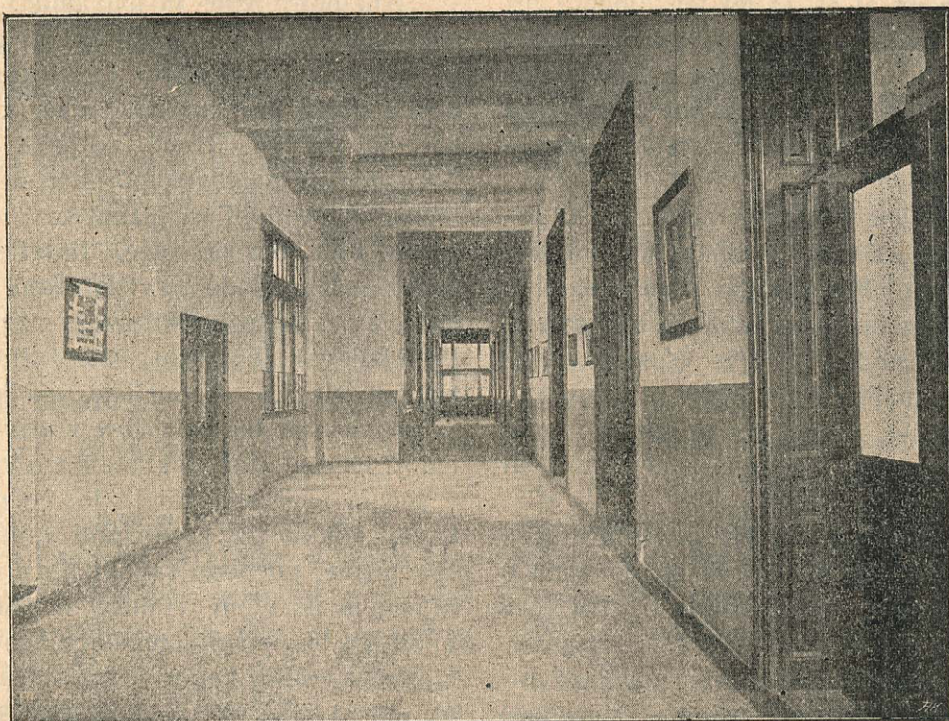
Odsihdob sem vedno in stalno ter prav z veseljem zahajal ob nedeljah popoldne na Rakovnik.

Živo se tudi spominjam svojega otroškega ponosa, ko sem nekoč nastopal pri neki igri. To vem, da je imela igra naslov „Garcia Moreno.“ Meni so določili vlogo poslanika države Peru. Mislite si pritlikovčka v vlogi imenitnega gospoda. Prav prešerno sem korakal po pozornici, meneč, da sem v resnici kak oblasten konzul, gledalci pa moja republika. Besede sem sekal kot bi bile jeklene, a

moja republika se ni mogla vzdržati smeha.

Ne sme pa nikomur priti na misel, da smo ves prosti čas porabili zgolj z igranjem. O ne! Kadar se je oglasil zvonček, utihnil je krik, lepo smo se zbrali ter odšli mirno skupno k veronauku ter nato k blagoslovu v kapelo.

V kratkih potezah sem opisal svoje spomine, ki kažejo način, kako salezijanci vzgajajo. Iz teh lahko sprevidite, kako važna, imenitna in koristna je ta institucija, katere danes praznujemo 25 letnico obstoja. Zahvalimo božjo previdnost, ki je poklicala salezijance tudi v našo domovino in podpirajmo njihovo delovanje z vsemi močmi, kjerkoli in kadarkoli nam je to mogoče.

RAKOVNIK: HODNIK MED ŠOLSKIMI SOBAMI.

Naši dobrotniki in prijatelji Rakovniku ob 25. letnici.

Ob 25. letnici obstoja salezijanskega zavoda na Rakovniku smo prejeli od raznih strani pristrčne častitke, ki so zelo drage našemu srcu. Sodimo, da bo primerno objaviti tu nekatere. **Apostolski nuncij v Belgradu H. Pellegrinetti** nam je poslal latinsko pismo, ki se v prevodu glasi takole: *Že v Rimu me je Vaš sobrat g. Walland opozoril na to, da nameravate praznovati 25. letnico Vašega prihoda v Ljubljano. Kakor se Vi po pravici veselite, da Vam je Bog naklonil v domačem kraju toliko blagoslova in milosti, tako se tudi jaz veselim, da je Bog izkazal tako številne dobrote slovenskemu ljudstvu po Vaši častiti družbi. Zahvalim se Vam, da ste se tudi me-*

ne spomnili. Naš Gospod in Odrešenik naj podeli svoj blagoslov Vaši družini in Vašemu delovanju; naj Vas posveti in po Vas naj posveti še mnogo drugih v svojo čast in v zveličavni mir katoliškega ljudstva. Blagoslavljam Vas vse in se Vam priporočam v molitev.“

Gosp. dr. R. Marn, načelnik ministrstva trgovine in industrije: *Vašemu častnemu vabilu se žal nemorem odzvati, ker sem jutri odsoten iz Ljubljane. Prav lepo se zahvaljujem za veliko pozornost ter mi je v prijetno dolžnost in čast, da Vam izrečem najpristrčnejše častitke k 25 letnici plodonosnemu delovanju Vašega zavoda v Ljubljani s topló željo, da bi Vaše koristno delovanje še z večjim*

uspehom nadaljevali.“

G. Fr. Milčinski, odvetnik in svetnik stola sedmarice v p.: „Preblagemu in prekorignemu Vašemu zavodu želim ob nřegovu petindvajsetletnici prav iskreno, da bi tudi v naprej čim lepše uspeval in našel v merodajnih javnih krojih ono podporo, ki jo po svojem delovanju v najpolnejši mери zasluži. Pristrčno se Vam zahvaljujem, da ste se me spomnili s prijaznim povabilom. Sem pa še na okrevanju za srečno prestano operacijo, zato se žal ne morem osebno udeležiti lepe prireditve. V duhu pa bom med Vami.“

Predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani: „Ko v srebrni zarji mladostno cvetočega delovanja blagrujete žrtve in odpovedi začetka, naj Vas dviga sladka nada v bogato zoreče poletje v zlato zasluženje večnosti!“

G. dr. Jež, odvetnik v Beogradu, bivši gojenec nam je brzojavil: „Iskreno mi je žal, da ne morem priti. V duhu sem z Vami. Želim vse naj-

boljše. Prosim da se me spominjate in priporočite naši Patroni. Vdani poklon prečastitemu vrhovnemu predstojniku! Bog blagoslovi don Boscove ljudi in delo!“

Slovenski sal. bogoslovci v Turinu: „Te slovesne dni, ko obhajate petindvajsetletnico prihoda don Boscovih sinov med slovenski narod, so naše misli pri Vas vseh, ki zbrani krog njega, ki nam zastopa dragega očeta don Bosca, praznovali to pomembno obletnico.

Naša srca se radujejo z Vami in molitev naša se druži z Vašo molitvijo v gorko zahvalo predobremu Bogu in mili Materi Pomočnici za neštetilne dobrote petindvajsetih let. Zahvalo spremlja vroča prošnja, naj Vsevečni in mogočna naša Pomočnica še nadalje sipljeta svoj obilni blagoslov na našo mlado inspektorijo, ji naklonita razmah in procvit, nam sobratom pa pravega duha našega častitljivega ustanovnika.“

Iz kronike sal. zavoda na Rakovniku.

(Važnejši dogodki iz dobe 1901 — 1926.)

1901. Dne 23. novembra ob pol štirih popoldne dospejo na Rakovnik trije salezijanci ter tako otvorijo prvo salezijansko naselbino na slovenski zemlji.

27. novembra prevzvišeni knezoškof pridejo obiskat novo redovno naselbino. 8. decembra je sprejet prvi gojenec.

1902. Meseca julija prideta na Rakovnik g. Al. Kovačič in g. Jožef Valjavec.

V poletju se sezida enonadstropno poslopje s šolskimi sobami v pritličju in spalnico v prvem nadstropju.

8. decembra se ustanovi „Pobožna družba za zgradbo kapelice na čast Mariji Pomočnici.“

1903. 26. aprila je bil slovesno blagoslovljen kip Marije Pomočnice. Po blagoslovu prva procesija Marije Pomočnice.

8. oktobra odide dosedanji ravnatelj g. Visintainer in 27. okt. pride na njegovo mesto g. dr. Angelus Festa.

1904. 3. aprila deželski šolski svet pošlje prvega učitelja in s tem prizna ljudsko šolo

na Rakovniku.

2. junija na praznik sv. Rešnjega T. se postavi temeljni kamen Marijinega svetišča ob navzočnosti vlč. g. Mihaela Rua, vrh. predstojnik sal. družbe.

Meseca julija začne izhajati list „Don Boskó.“

Velike težave zaradi šole.

1905. Zidanje cerkve se spravi v tek po dolgem oklevanju in spreminjanju načrtov. Nesreča pri zidavi: oboki se deloma zrušijo. Oblasti ustavijo zidanje.

Dne 5. julija umre nenadoma ravnatelj g. dr. Ang. Festa. Za njegovega naslednika je imenovan g. Al. Kovačič.

21. oktobra je dovršena lurška kapela. Kip Brezmadežne je prišel iz Manakovega. Meseca novembra se sklene, da se dokupi oni del zemljišča, kjer stoji hlev.

1906. Meseca marca se začne pógajanja s tvrdom Treo radi nadaljevanja cerkve, čigar gradbo je prej vodil neki Rosa, zid. mojster brez zadostnega strokovnega znanja.

21. aprila pride komisija zaradi cerkve. Sklene, da se morajo ojačiti temelji zvonikov, da se upostavijo močne železne vezi, ki so bile v načrtu, a pri gradbi izpuščne, da se oboki predelajo, in da se morajo pred nadaljevanjem ladje predložiti natančni načrti in čakati odobrenja.

19. maja začne podjetnik Treo polagati beton okoli temeljev zvonika.

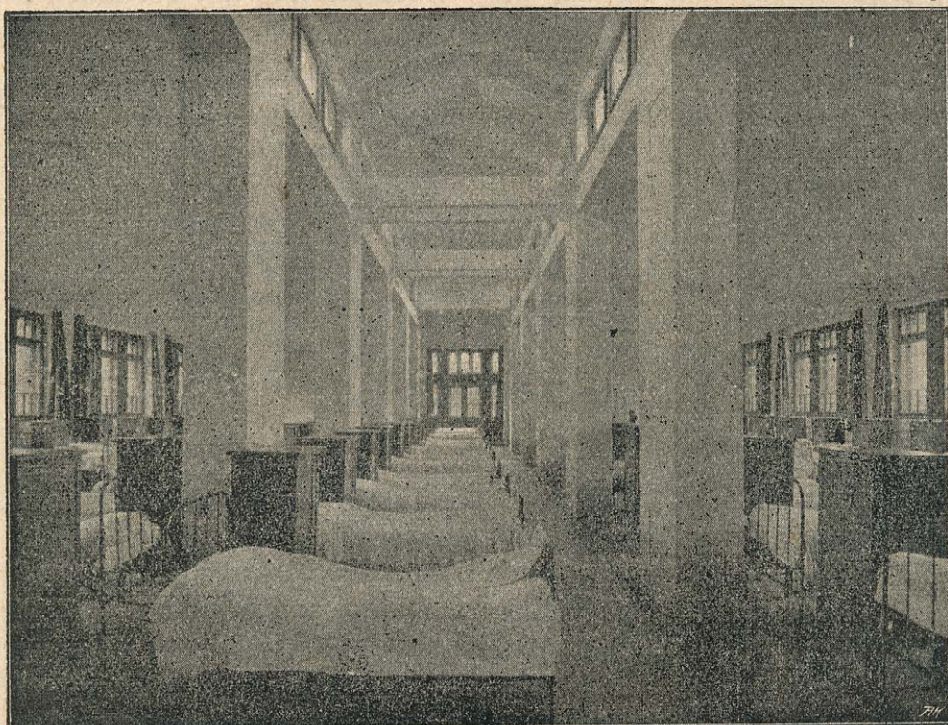
12. jul. se pojavi v zavodu legar zaradi okužene vode. 35 bolnikov. Strežejo tri sestre usmiljenke. 28. julija umrje aspirant Janez Mahne. Drugi vsi ozdravijo. Zavod in kapela zaprta in zastražena. Ta zavora

naseli novicijata za vso avstr. provinco. 1908. dne 10. februarja obiše zavod vrhovni predstojnik Mihael Rua.

Ker se gradba novega zavoda nekoliko zavlačuje, sezida Viljem Treo oni del poslopja, ki stoji pred gradom med starim poslopjem in cerkvijo.

V novembru je novi zavod pod streho. Svetišče se začasno pokrije in dne 20. decembra ga gen. vikar Janez Fliš slovesno blagoslovi. Svetišče je porabno za službo božjo.

1909. Ministrstvo podeli naši zasebni ljudski šoli pravico javnosti, pričeni s šolskim letom

RAKOVNIK: VELIKA SPALNICA.

traja dva meseca. Dne 14. sept. zavod zopet odprt.

Napelje se iz mesta vodovod. Prepotrebna naprava začne dne 6. decembra funkcionirati.

18. okt. g. dr. Manassero imenovan za inspektorja avstrijske province. Novi inspektor takoj misli graditi zavod in naroči tozadevne načrte.

19. decembra pridejo načrti za nov zavod.

1907. Se sklene pogodba za zidavo zavodnega poslopja z dunajsko tvrdko Ast.

Meseca novembra se položi temelj novi zgradbi.

V tem letu se otvori tudi drugi sal. zavod na slov. zemlji na Radni, kjer se

1908 — 1909.

V jeseni se otvori novo poslopje, dasi v pritličju in v zadnjem nadstropju še ni popolnoma dovršeno.

Ob novem šolskem letu nastopi sprememba v vodstvu: Dosedanji ravnatelj g. Al. Kovačič prevzame vodstvo sotrudstva, vodstvo zavoda pa g. dr. P. Tirone. Začasno se na Rakovniku naseli tudi filozofski študentat klerikov Poljakov.

1910 Za šolsko leto 1910 — 11 se otvori v zavodu tudi konvikt, t. j. oddelek za gojence, ki obiskujejo javno gimnazijo.

Začne se praznični oratorij, ki se je prav kmalu zelo lepo razvil.

13. decembra poseti zavod vlč. g. Filip

Rinaldi, tedanji vrhovni prefekt.

1911. Meseca sept. nastopi kot ravnatelj vlč. g. Al. Kastelic, ker je g. dr. Tirone imenovan za inspektorja avstr. province.

Študentat za klerike filozofe, se premesti na Radno.

5. nov. se z vso slovesnostjo praznuje prva desetletnica, odkar so prišli salezijanci na Rakovnik. Slovesnosti prisostvuje tudi vrhovni predstojnik Pavel Albera.

1912. Zavod lepo napreduje; število gojencev se je dvignilo na 163.

V jeseni se otvori nov sal. zavod v Veržeju.

1913. Dne. 8. junija napravijo gojenci izlet v Postojno.

29. junija oratorijanci napravijo izlet na Golo z godbo na čelu.

Pojavlja se želja po oratoriju v mestu.

1914. Se vname svetovna vojska.

MED SVETOVNO VOJSKO. Ljubljana je bila v ožjem vojnem ozemlju zato so jo zadele vse mogoče omejitve, ki jih je zahteval ta položaj.

Takoj ob nastopu vojske so nehala izhajati „Salezijanska poročila,“ tako je bilo sotrudništvo skoro dve leti brez glasila, dokler ni maja mesca l. 1916. začel izhajati Sal. Vestnik kot nadomestilo za Poročila.

Zavodovih prostorov se je polastila vojaška oblast. Sprva so bili v zavodu nastavljeni mladi vojaki in se vežbali v orožju; kmalu nato se je spremenil v bolnico za ranjence; pozneje so se v njem naselile „marš-kompanije,“ nazadnje pa podčastniška šola.

Za gojence je bil zavod popolnoma zaprt do leta 1916. ko je vojaštvo odstopilo toliko prostora, da je bilo mogoče sprejeti 90. gojencev. Število je naslednje dve leti močno narastlo. Težave s prehrano so bile velike kakor povsod, toda božja

previdnost zavoda ni zapustila.

L. 1916. je bil imenovan za ravnatelja zavoda vlč. g. Povše.

PO VOJSKI. Kmalu po nastopu miru se je zavod začel dvigati. Zlasti l. 1919. smemo imenovati leto krepko obnovljenega razmaha: zavod je štel 180 gojencev, praznični oratorij, ki je z vojsko prenehal, je zopet začel delovati, odprle so se delavnice in obrtne šole, na novo se je organizirala godba, ki jo je razbila vojska, sploh je zadobilo vse življenje v zavodu novo lice in obetala se je zarja lepše bodočnosti.

1922. Na zborovanju domačih duhovnikov pod predsedništvom g. inspektorja dr. Tironeja, se sklene, naj se cerkev dovrši.

Še isto jesen se začne z nakupovanjem apna in opeke in z izdelovanjem podrobnih načrtov.

Za ravnatelja zavoda je imenovan vlč. g. dr. Fr. Walland.

Zavod dobi tiskarno, ki začne delovati 26. novembra.

1923. Se sklene pogodba za graditev cerkve s tvrdko V. Treo, ki začne s podiranjem provizoričnega dela cerkve.

1924. Slovesno posvečenje novega svetišča. Triumf Marije pomočnice. Kard. Cagliero blagoslavlja 60.000 glavo množico Marijinih častilcev zbranih na Rakovniku.

1925. Se ukinejo ljudske šole, ki radi izpremenjenih razmer niso bile več aktualne in z Radne se premesti na Rakovnik šola za naše klerike filozofe, ki vršijo sedaj tu filozofske in višje gimnazijske študije. Obrtne šole se lepo razvijajo, ki dobijo 24. aprila pravico javnosti.

Za ravnatelja v zavodu je imenovan g. dr. Fr. Volčič.

1926. Se praznuje slovesna 25. letnica prihoda salezijancev na Rakovnik ob navzočnosti vrhov. predstojnika vlč. g. Fil. Rinaldija.

„Premisli o kristjan, kako velik zaklad je tvoja duša, zaradi katere se je sam Sin božji učlovečil. Ob enem pa preudari, kako veliko zlo je greh, radi katerega je Sin božji prevzel nase podobo hlapca, se podvrigel vsem britkostim zemeljskega življenja, ter prelil na križu svojo kri.“ (Besede čast. don Bosca.)

Obisk vrhovnega predstojnika našim zavodom.

Rakovnik.

Izrednega pomena je bil vsikdar obisk vrhovnega predstojnika salezijanskim zavodom raztresenim po širnem svetu. Kako se vesele takega obiska naši sobratje, posebno tisti, ki so bolj oddaljeni od materinskega zavoda v

nami do torca dopoldne, ko se je odpeljal v Zagreb. Ves čas, kar ga je imel na razpolago, je porabil v to, da se je razgovarjal s sobrati. Sprejemal je vse z enako ljubeznivostjo, najvišje in najstarejše kakor tudi najnižje in najmlajše. Videlo se mu je, kako dobro se počuti med

BLAGOSLOVITEV TEMELJNEGA KAMENA CERKVE. L. 1904.

Turinu! Saj ima vsakdo vrhovnega predstojnika za svojega očeta, kateremu sme brez skrbi razodeti vse težave in mogoče že dolgo pritajene bolesi. Vrhovni predstojnik je pravi naslednik don Boscov ne samo v izvrševanju svojih predstojniških poslov, ampak tudi v oni neizmerni, neizčrpnosti ljubezni do svojih sinov, ki je ena izmed najznačilnejših potez don Boscove osebnosti.

Naš vrhovni predstojnik je došel na Rakovnik v soboto, dne 19. novembra ter bil med

svojimi sinovi, ki so mu iz vsega srca vdani

Zagreb.

Vlč. gosp. Rinaldi je došel v Zagreb točno ob dvanajsti uri. V naglici si je nekoliko ogledal mesto, nato pa je posetil zavod, kjer so ga sobratje radostno in veselo sprejeli. Sledil je takoj obed, ki je bil skupen za ves zavod, ki šteje nad 100 gojencev gimnazijcev, posečajočih javne šole. Bilo je res lepó in veselo. Gojenci so peli in deklamirali ter navdušeno

pozdravljali ljubeznivega predstojnika, ki je na pozdrave odgovarjal s klicem: Živela Hrvatska! Živeli Hrvati! Po tej kratki improvizirani slavnosti, si je g. Rinaldi ogledal zavod, na kar so šli v cerkev, kjer je imel g. Rinaldi krasen nagovor na mladino. Končno je še podelil blagoslov z Najsvetejšim. Po blagoslovu je že čakal avto na dvorišču; gospod je vstopil vanj, gojenci so ga še enkrat navdušeno pozdravili, na kar je avto odbrzel na kolodvor. Kratki so bili trenutki, ki jih je g. Rinaldi prebil v Zagrebu, toda ostali bodo vsem neizbrisno v spominu.

Radna.

Iz našega novicijata v Radni smo dobili glede obiska vlč. g. Rinaldija sledeče poročilo: »Dolgo časa smo bili v negotovosti, bomo li imeli srečo, da pozdravimo v svoji sredi naslednika čast. don Bosca. Kolikor bolj nas je mučila negotovost, toliko bolj so se razveselila naša srca, ko smo zagledali našega predstonika med nami. Pozno zvečer ga je pripeljal vlak iz Zagreba in Radna je bila tedaj že pogreznjena v gosto temo. Vendar smo mu hoteli od daleč pokazati, da ga pričakujejo vdana srca, zato smo zavod razsvetljlili z balončki, ki so dali našemu domu čarobno lice.

Ob prihodu g. Rinaldija smo bili vsi zbrani pred zavodom. Ko smo zagledali njegovo prijazno obličje in ljubek smehljal, nam je prav iz srca zadonela pesem v pozdrav. Naše navdušenje se je še pomnožilo ob pozdravnih besedah našega gosp. ravnatelja in voditelja novincev, posebno pa še ob besedah g. Rinaldija samega. Spoštovanjem smo mu poljubili roko. A to nam ni zadostovalo, želeli smo tudi njegovega blagoslova. G. Rinaldi nam je izpolnil tudi to željo. Po par trenutkih oddiha je stopil v našo kapelico ter nam podelil blagoslov z Najsvetejšim.

Pri večerji smo porabili dragoceno priložnost, da smo mu pokazali svojo sinovsko vdanost. Povedali smo mu v njegovi materinščini, v naši mili slovenščini in v blagodneči slovaščini, kaj čutijo naša srca, ko gledamo naslednika čast. ustanovnika don Bosca v naši sredini.

Drugo jutro nas sicer ni pozdravljalo veselo solnce iz jasnega neba, vendar naša srca niso tega pogrešala; saj je sijalo solnce veselja in sreče v naših dušah. Napočil je nov veliki

dan, ki nam je prinesel obleko don Boscovih sinov.

Ob devetih je preč. g. Rinaldi ob asistenci g. inspektorja in g. voditelja novincev izvršil obred preobleke in nam nato razložil veliki pomen tega trenutka, ko smo odložili staro obleko ter sprejeli obleko služabnikov božjih. Preoblečenih je bilo v klerike 27 dijakov, svetinjico je prejelo 6 lajikov. Kapelica je bila čisto napolnjena, toliko je bilo sotrudnikov, sotrudnic in sorodnikov naših novincev. Mnogi so pokazali svoje zaupanje do tretjega don Boscovega naslednika s tem, da so ga prosili za svetinjico Marije Pomočnice in mu poljubili roko. Ganila nas je vera neke matere, ki je milo prosila gospoda ravnatelja, naj bi ji izposloval poseben blagoslov od g. Rinaldija. Ko ji je bilo dovoljeno priti pred častitega predstojnika, je zbrala skupaj svojih petero otrok in na hodniku z njimi lepo pokleknila ter prejela blagoslov kot nekdanj turinske rodbine pred don Boscom.

Le prekmalu so pretekli srečni trenutki, ko smo imeli v svoji sredi vrhovnega predstojnika. Takoj po preobleki okoli poldneva je moral oditi, ker so ga tudi drugod željno pričakovali vdani sinovi. Ko smo se poslavljali od njega, smo čutili, da nas zapušča ljubljeni oče.“

Veržej.

Pišejo nam: „Kakor se vesele otroci prihoda svojega ljubljenega očeta, tako in še bolj smo se vsi, brez izjeme, veselili obiska preč. g. Rinaldija dne 24. t. m. Prečastiti gospod predstojnik je dospel v Veržej ob pol osmih zvečer. Sprejeli smo ga ob sviranju godbe med gromovitimi živio-klici. G. ravnatelj zavoda ga je na kratko pozdravil, tako tudi eden izmed gojencev. G. Rinaldi se je ljubeznivo zahvalil. Po večerni molitvi, pri običajnem večernem govoru, nam je živo naslikal don Boscove sanje ter nam želel lahko noč. Drugi dan smo bili tako srečni, da smo prejeli sv. obhajilo iz njegovih rok. Ves ta dan je bil za nas velik praznik. Od vseh strani so prihajali visoki gostje, da se poklonijo našemu očetu. Predpoldne je obiskal še dve živeči sestri Pušenjak in jima podelil blagoslov Marije Pomočnice. Po tem obisku smo priredili visokemu gostu kratko, pa v vsakem oziru dovršeno akademijo, pri kateri je pozdravil vrhovnega predstojnika tudi g. ravnatelj iz

Murske Sobote v imenu svojega zavoda in gencev. Slavnostnega obeda se je udeležilo več bližnjih gg. župnikov, g. komisar kot zastopnik srezkega poglavarja, preč. g. opat iz Celja, dva patra kapucina iz Ptuja, domači nadučitelj, načelnik tržke garde in cerkvena ključarja. Na mnoge pozdrave in napitnice se je g. predstojnik zahvalil z izrazi globoke hvaležnosti za veliko moralno podporo, ki jo nudijo dobrotniki salezijanskemu zavodu v Veržeju, da more le-ta uspešno delovati v korist mladine, naroda in domovine.

Veliko veselje, ki smo ga občutili, ko smo imeli v svoji sredi našega vrhovnega predstojnika je, žal, hitro, prehitro minulo. Že ob dveh popoldne se je poslovil od nas ter se odpeljal zopet proti Ljubljani.“

Po svoji vrnitvi iz Veržeja se je naš vrhovni predstojnik mudil na Rakovniku le malo časa. Prebil je pri nas noč in drugi dan popoldne se je odpeljal zopet proti Turinu. Njegov obisk našim zavodom v Jugoslaviji je bil kratek, vendar je pustil za sabo neizbrisne spomine.

VLČ. G. FILIP RINALDI NA RAKOVNIKU.

Milosti Marije Pomočnice.

Kako dobra je naša nebeška Mati Marija Pomočnica kristjanov! Kako rada in velikodušno usliši prošnje tistih, ki se k njej zatekajo z pravim zaupanjem, s ponižnim in skesanim srcem. Odkar je njeno češčenje razširjeno po svetu, ni nikdar prenehala obisipati svoje častilce z neštetimi milostmi v duhovnih in časnih zadevah. Posebno je Marija Pomočnica kristjanov naklonjena tistim, ki podpirajo salezijanske naprave. To izpričuje vse don Boscovo življenje kakor

tudi zgodovina naše družbe do današnjih dni. Priporočamo torej našim sotrudnikom in sotrudnicam, naj gojijo prav gorečo pobožnost in otroško zaupanje v Marijo Pomočnico kristjanov. S tem si bodo zagotovili obilo milosti in pomoč v duhovnih in časnih stiskah. Pripomnimo pa, da mora biti naša molitev stanovitna, kajti čestokrat hoče Marija preizkusiti našo vero in nas ne usliši takoj, ko jo začnemo prositi. Ako nismo takoj uslišani, ne izgubimo poguma,

ampak vztrajajmo v molitvi; prejko slej nas bo Marija uslišala, če le prosimo kaj takega, kar je naši duši v korist.

Janez Sevšek, Št. Vid pri Planini, nam piše: „Pozno prihajam, da mi kar vest očita ne-hvaležnost do Marije Pomočnice in do njenega služabnika čast. don Bosca. Kmalu bo leto, kar sem nevarno zbolel na akutnem revmatizmu. Trgalo in žgalo me je, da nisem mogel ne ležati, ne spati. Obrnil sem se do Marije Pomočnice kristjanov in k čast. don Boscu za pomoč. Marija pa me ni uslišala, dasi sem dvakrat zaporedoma napravil devetdnevnicu njej na čast. Tedaj se obrnem še v tretje k Mariji in k čast. don Boscu in naprosim še druge osebe, naj molijo skupno z mano devetdnevnicu na čast Mariji Pomočnici. Tedaj pa me je Marija uslišala: zdravje se mi je začelo vidno boljšati. Prepričan sem, da mi je Marija vrnila zdravje; zato kličem: Tisočkrat hvala tebi, o Marija za tvojo dobrotljivost ter te prosim odpuščanja, da sem tako dolgo odlašal z objavo te milosti v Sal. Vestniku.“

Tončka Arnšek piše: „Bila sem težko bolna in vse je že obupalo nad mojim ozdravljenjem. Z zaupanjem sem se obrnila do Marije Pomoč. kristjanov, pa se mi je zdelo, da me ne mara uslišati, ker se je bolezen vedno slabšala. Toda kmalu se je začelo obračati na bolje, za kar bodi Mariji Pom. pristrčna zahvala!“

Fr. S. Dob, nam piše: „Tu Vam prilagam 100. Din. za Marijino svetišče. Obljubil sem jih Mariji, ako mi ozdravi mojo ženo v hudi bolezni. Prvi zdravnik je dejal, da bo težko kaj žnjo, drugi je pa rekel, da bo potrebna operacija. Šla je v bolnico in v 14 dneh se je vrnila zdrava brez operacije. Bodi hvala Mariji!“

Micka Škrabl nam poroča: „Terezija Č. iz Rogaške Slatine je bila prav nevarno bolna. Šla sem jo obiskat, ker sem slišala, da bo kmalu umrla. Res je bila tako slaba, da ni bilo upanja na ozdravljenje. Mene je prosila, naj pridem na njen pogreb in na sedmino. Tedaj sem ji

dala svetinjo Marije Pomočnice ter ji priporočila, naj ima zaupanje v Marijo, ki ji more vrniti zdravje. Njene hčerke so z mano vred začele tudi opravljati devetdnevnicu na čast Mariji Pom. Njeno stanje pa je bilo vedno hujše; domači so že obupali in tudi zdravnik je rekel, da ni mogoče več, da bi ozdravela. Pa pri Mariji je vse mogoče. Bolnici se je začelo obračati na bolje in je v kratkem ozdravela tako, da že more kaj malega delati in hoditi k sv. maši.“

Nadalje se zahvaljujejo:

M. Vidic, Črni vrh pri Polhovem Gradcu, za nešteto dobrot prejetih po Mariji.

Neimenovana za zdravje in da ni bilo treba operacije. Pošilja 750 Din za svetišče.

Kristina Stariha za uslišano prošnjo v neki zelo važni zadevi.

F. J. Polzela, za večkratno pomoč.

B. F. Podzemelj, za večkratno uslišanje in pomoč v bolezni, kakor tudi za očividno čudežno ozdravljenje smrtno nevarne bolezni svoje nečakinje.

Jozefa Prešeren iz Homca za večkratno pomoč. Daruje 20 Din.

Franc Plevel iz Homca za ozdravljenje.

Neimenovana za pomoč pri bolezni živine. Dar 20 Din.

Alojzija Gorenc iz Šmartnega za zdravje po opravljeni devetdnevnicu. Dar 100 Din.

F. K. iz Č. za uslišano prošnjo v važni zadevi.

M. Z. Ljubljana, za pomoč v težki bolezni in v neki zelo važni zadevi.

Neimenovana. Št. Jur ob Taboru, za uslišano prošnjo v važni zadevi. Dar 60 Din. za svetišče.

A. S. Vešter, za ozdravljenje bolne živine.

N. A. iz Šentjurja za uslišano prošnjo v velikih gospodarskih stiskah. Dar 30 Din.

G. Zupan za uslišano prošnjo. Dar 20 Din.

Neimenovana, Dóbrova, za vzdravljenje zelo bolnega moža po opravljeni devetdnevnicu.

Marija Kopavnik, Rateče, za čudežno rešitev.

Priporočamo našim blagim čitateljem, da posamezne številke Sal. Vestnika skrbno spravljajo, da jih bodo mogli dati vezati, kadar bo število zvezkov dovolj naraslo.

Češčenje presv. Srca.

Debelo tiskana številka zaznamuje skupino; prva za njo opravilo, druga dan, kdaj naj se opravi zadostilno sv. obhajilo. — Vsak naj si zapomni, h kateri skupini spada. Kdor bi ne mogel opraviti zadostilnega sv. obhajila v določenem dnevu, naj si izbere drug dan.

V februarju: 1. 8, 11 — 2. 7, 8 — 3. 9, 16 — 4. 3, 6 — 5. 4, 3 — 6. 5, 4 — 7. 7, 12 — 8. 1, 15 — 9. 1, 2 — 10. 6, 28 — 11. 1, 21 — 12. 3, 20 — 13. 5, 17 — 14. 5, 23 — 15. 4, 14 — 16. 8, 7 — 17. 9, 18 — 18. 1, 25 — 19. 2, 15 — 20. 3, 5 — 21. 6, 24 — 22. 6, 1 — 23. 2, 22 — 24. 9, 27 — 25. 3, 19 — 26. 2, 24 — 27. 4, 26 — 28. 7, 13 —

V marcu: 1. 4, 28 — 2. 6, 13 — 3. 2, 10 — 4. 1, 6 — 5. 7, 17 — 6. 9, 4 — 7. 4, 1 — 8. 6, 8 — 9. 8, 21 — 10. 2, 3 — 11. 6, 11 — 12. 5, 26 — 13. 7, 16 — 14. 2, 19 — 15. 1, 23 — 16. 3, 12 — 17. 2, 18 — 18. 4, 15 — 19. 3, 7 — 20. 6, 5 — 21. 9, 22 — 22. 5, 20 — 23. 6, 29 — 24. 2, 25 — 25. 1, 27 — 26. 4, 30 — 27. 6, 31 — 28. 3, 9 — 29. 4, 2 — 30. 7, 24 — 31. 5, 14 —

Novi častilci.

17. 9, 18. Seljak Gusti — Škat B. — Plevčak Raza — Slane Marija — Papler Marija — Kočevar Marjana — Rirhter Marija.

Umrli.

Anzeli Uršula, Kranj. — Bila je ena tistih sotrudnic, ki je delovala do zadnjega za don Boscove naprave. Naj ji Marija Pomoč. kristjanov, ki jo je toliko ljubila, bogato poplača! Mnogo je storila za njenò svetišče na Rakovniku. Ostala nam bo v hvaležnem spominu.

Tečaji v „Domu duhovnih vaj“ v 1. četrtletju 1927.

Januar. Za mladeniče, ki se pripravljajo na sv. zakon: od 8. — 12. Za rekrute: od 22. do 26.

Za načelnike in odbornike mladeniških Marijinih družb: od 29. jan. do 2. febr.

Februar: za može od 16. — 21.

Marec: Za orle: od 5. do 9. in od 12. do 16. Za može: od 18. do 22. Za mladeniče: od 24. do 28.

Nove knjige.

Sv. Stanislav Kostka. Življenjepis za 200 letnico kanonizacije. Spisal Martin Štular. Str. 176. s šestimi stikami.

Sv. Stanislav Kostka se je odlikoval radi otroško preproste pobožnosti do Matere božje in do presvete Evharistije. Ta njegova pobožnost je imea veliko privlačno silo za sodobnike in jo ima še danes. V tem tiči globok pomen tega življenja, ki bo brez dvoma zelo veliko koristil dušam, ki hrepene po Bogu. Pisan je tako izčrpno in prikupljivo, da ga bo vsak z veseljem čital. Očetom družbe Jezusove moramo biti hvaležni za to lepo knjigo. Toplo jo priporočamo. Dobi se pri Upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega ul. 9. Broširan izvod stane 20 Din (s pošto 21. 50 Din) v pol platno vezan 25. Din (s pošto 27 Din.)

Sv. Ciril in Metod. Spisal Dr. Franc Grivec. Izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

To je knjiga, ki jo bo vesel vsak Slovenec.

Znano je, da sta bila sv. Ciril in Metod apostola Slovanov, med njimi tudi Slovencev. Njunò obsežno delovanje je v tej knjigi mojstrsko orisano na podlagi znanstvenih ugotovitev. Ime pisatelja, ki je eden največjih strokovnjakov v vzhodnjem vprašanju, nam jamči za notranjo vrednost knjige. Cena je izredno nizka. Kljub temu, da je tiskana na krasnem papirju, da obsega več lepo izdelanih slik in ima 180 strani, stane samo 20 Din. Za ude A. C. M. pri poverjenikih pa 15 Din (s poštino 16 Din).

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda je izdalo tudi knjižico: Vzhod in slavospev v čast Srcu Jezusovemu. Ura molitve za cerkveno zedinjenje. Cena 1 Din.

Afindra, zamorska deklica, žalosten prizor iz poganških krajev. Izdala družba sv. Petra Klaverja.

Ta igra je zelo primerna za majhne odredlasti ob priliki misijonskih prireditev.